

رویش بذر و رشد اولیه دانهال پنج پایه مختلف مرکبات در سطوح مختلف شوری

عبدالکریم اجرائی و عبدالحسین ابوطالبی

رویش بذر و رشد اولیه پنج پایه مرکبات به صورت فاکتوریل در قالب طرح کاملاً تصادفی در ۱۰ تکرار مورد بررسی قرار گرفت. بذور ظاهراً سالم پایههای مورد استفاده (بکرای، لیموی ولکامریانا، نارنج، لیموشیرین و لیموی آب) پس از ضدعفونی با کلراکس در گلدانهای ۲ لیتری حاوی شن کوارتز استریل، به تعداد ۱۰ عدد در هر گلدان در شرایط گلدخانه کشت گردید و تحت تنش شوری با غلظتهای صفر، ۲۰، ۴۰ و ۶۰ مول NaCl در متر مکعب همراه با محلول غذایی یک دهم غلظت هوگلند به مدت ۷۰ روز قرار گرفت. ظاهر شدن دانهال در سطح گلدان شاخص رویش بذر بود، که تعداد آنها روزانه آماربرداری شد. پس از انقضای مدت آزمایش، طول قسمت هوایی، قطر طوقه، وزن تر و خشک کل گیاه، ساقه و ریشه و نسبت ساقه به ریشه اندازهگیری شد. با استفاده از اطلاعات مربوط به رویش بذر، تعداد روزهای لازم برای رسیدن به اولین دانهال، تعداد روزهای لازم برای رسیدن به رویش ۵۰٪ از بذرها، درصد نهایی رویش بذر و درصد دانهالهای سالم مانده تا پایان آزمایش محاسبه گردید. نتیجه آزمایش نشان داد که ارقام مورد آزمایش در کلیه شاخصهای مورد اندازهگیری با هم اختلاف داشته و این شاخصها تحت تاثیر تنش شوری قرار میگیرند و میزان عکسالعمل بسته به نوع گونه و سطح شوری مورد استفاده متفاوت است. در این آزمایش خصوصیات رویش بذر ارقام مورد آزمایش تا سطح شوری ۲۰ مول NaCl در متر مکعب به مقدار کمی تحت تاثیر قرار گرفت، لیکن با افزایش سطح شوری، میزان تاثیر خیلی زیاد بود. به عنوان نتیجه گیری کلی، در مرحله رویش بذر تحت شرایط شوری، بکرانی مقاومترین و لیموی آب، نارنج معمولی، لیموشیرین و لیموی ولکامریانا در ردههای بعدی قرار داشتند